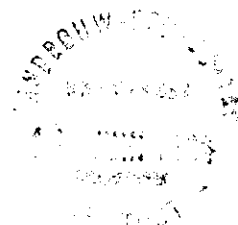

J. Hoornweg

UITKOMSTEN VAN LANDBOUWBEDRIJVEN IN 1963/64
(Voorlopige resultaten volgens de bedrijfsboekhoudingen)

L7
80A

VERSLAGEN
No. 80

Juni 1964

64/651

1950

1950

1950

1950

INHOUDSOPGAVE

Blz.

WOORD VOORAF

Inleiding	7
§ 1. Weidebedrijven	8
§ 2. Gemengde bedrijven op zandgrond	10
§ 3. Akkerbouwbedrijven	12

BIJLAGE I	Financiële resultaten op weidebedrijven en gemengde bedrijven op zandgrond (nacalculatie 1962/63 en 1963/64 volgens de bedrijfsboekhoudingen)	16
-----------	--	----

BIJLAGE II	Financiële resultaten op akkerbouwbedrijven (nacalculatie 1962/63 en 1963/64 volgens de bedrijfsboekhoudingen)	17
------------	--	----

WOORD VOORAF

Het Ministerie van Landbouw en Visserij en het Landbouwschap verzochten ook dit jaar op korte termijn te worden ingelicht over de uitkomsten van landbouwbedrijven in het boekjaar 1963/64.

Ten einde deze inlichtingen op breder schaal te verspreiden zijn deze voorlopige uitkomsten van landbouwbedrijven in dit verslag weergegeven.

Het verslag is samengesteld door J. Hoornweg van de Afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek in de Landbouw.

DE DIRECTEUR

's-Gravenhage, juni 1964.

(Prof. dr. A. Kraal)

Inleiding

Het boekjaar van de door het L.E.I. geadministreerde bedrijven loopt voor de weide- en gemengde bedrijven van 1 mei tot 1 mei en voor akkerbouwbedrijven van 1 maart tot 1 maart (in enkele gevallen van 1 april tot 1 april).

In principe zou het mogelijk zijn in mei een verslag te geven van de bedrijfsuitkomsten over het afgelopen boekjaar. In de praktijk duurt dit echter veel langer. Er verloopt enige tijd voordat alle gegevens, die nodig zijn voor het afsluiten van de boekhouding, binnen zijn. Vervolgens moeten de boekhoudingen worden afgesloten en tenslotte moeten de resultaten van alle bedrijven weer in een overzicht worden samengevat. Het duurt daarom geruime tijd voordat de definitieve uitkomsten volledig bekend zijn. De gegevens hebben dan intussen aan actualiteit ingeboet.

Ten einde snel een indruk te kunnen geven van de resultaten van het afgelopen jaar, is het L.E.I. er het vorige jaar toe overgegaan zo kort mogelijk na afloop van het boekjaar een voorlopig overzicht van de bedrijfsuitkomsten te geven, dat gebaseerd is op een deel van de geadministreerde bedrijven en dat beperkt is tot enige van de belangrijkste landbouwgebieden. Dit bleek in een behoefte te voorzien, zodat ook dit jaar weer tot het opstellen van een zodanig overzicht over het boekjaar 1963/64 is besloten.

De hiervoor gebruikte bedrijven zijn met behulp van een steekproef gekozen uit de groepen bedrijven, die dienen voor de jaarlijks op te stellen voorcalculaties van de rentabiliteit van de landbouwbedrijven¹⁾. Zij voldoen dus aan dezelfde criteria als de geselecteerde bedrijven, die als basis voor genoemde voorcalculaties hebben gediend.

Voor dit doel zijn de boekhoudingen van deze (door middel van een steekproef uit het totale aantal gekozen) bedrijven onmiddellijk na afloop van het boekjaar voorlopig afgesloten. De deelnemers hebben hiertoe medegewerkt door de hiervoor benodigde gegevens met de grootst mogelijke spoed in te zenden.

Voor een aantal produkten, zoals melk en fabrieksaardappelen, waarvoor op dit moment nog geen definitieve opbrengstprijzen bekend zijn, zijn de opbrengstprijzen zo goed mogelijk geraamd. In overleg met het Produktschap voor Zuivel is voor de melk in de periode mei 1963 t/m april 1964 een landelijke opbrengstprijs geraamd van f. 29,70 bij 3,70% melkvet. Voor fabrieksaardappelen is een voorlopige prijs van f. 6,40 per 100 kg in rekening gebracht.

Vervolgens is van de onderzochte bedrijven nagegaan hoe de afzonderlijke kosten en opbrengsten zich verhouden tot die in het voorgaande boekjaar 1962/63. Met de hieraan ontleende verhoudingscijfers zijn tenslotte de gemiddelde uitkomsten van de verschillende groepen bedrijven in het boekjaar 1962/63 herleid tot het niveau, dat voor 1963/64 waarschijnlijk moet worden verwacht.

1) Verslag No. 56 - Rentabiliteit van weidebedrijven, voorcalculatie 1964/65.
" No. 57 - " " gemengde bedrijven, " "
" No. 65 - " " akkerbouwbedrijven, " "

Nadrukkelijk zij gewezen op het voorlopige karakter van bijgaande berekeningen. Ten aanzien van een aantal onderdelen moesten namelijk schattingen worden gemaakt omdat op het moment van afsluiting van de boekhouding nog niet alle gegevens volledig bekend waren. Voorts is de basis voor deze berekeningen uiteraard smaller dan voor de later te publiceren definitieve uitkomsten.

In het algemeen kan echter met behulp van deze gegevens een goede indruk worden verkregen over de ontwikkeling van de rentabiliteit van de bedrijven in het afgelopen boekjaar. In de volgende paragrafen zal hierop voor elk van de afzonderlijke bedrijfstypen nader worden ingegaan.

Als maatstaf voor de bedrijfsresultaten is het arbeidsinkomen van de ondernemer gebruikt. Dit arbeidsinkomen van de ondernemer is berekend door de totale geldopbrengsten te verminderen met de kosten waarin dan niet zijn begrepen de arbeidskosten voor handenarbeid van de ondernemer en de beloning voor bedrijfsleiding van de ondernemer. Het arbeidsinkomen van de ondernemer is dus de totale beloning voor de handenarbeid van de ondernemer, de beloning voor bedrijfsleiding en de ondernemerswinst of -verlies.

§ 1. Weidebedrijven

Tabel 1 geeft een overzicht van het arbeidsinkomen van de ondernemer in de boekjaren 1957/58 t/m 1963/64 (in Verslag No. 56 is dit inkomen t/m 1962/63 vermeld).

Tabel 1

GEMIDDELD ARBEIDSINKOMEN VAN DE ONDERNEMER IN GLD. PER BEDRIJF (Nacalculaties volgens de bedrijfsboekhoudingen)

Boekjaar (mei t/m april)	Kleiweide- gebied (ca. 23 ha)	Veenweide- gebied (ca. 21 ha)	Overgangsgebied (ca. 16,50 ha)	Consumptie- melkgebied (ca. 17 ha)	Friese Wouden (ca. 14 ha)
I. Met inbegrip van beloning voor overuren					
1957/58	13150	10550	8650	8800	7700
1958/59	14050	10650	9300	10850	7600
1959/60	13000	11700	10900	11150	6650
1960/61	14150	10500	8900	9500	9000
1961/62	11250	8850	6450	6000	7050
1962/63	6750	3650	3500	3600	5550
1963/64	8100	5500	3950	5200	7300
II. Zonder beloning voor overuren. 1)					
1957/58	12150	9100	7100	7850	6900
1958/59	13150	9400	8400	9900	6450
1959/60	12350	10600	9950	10150	5850
1960/61	13050	9000	7350	8500	8000
1961/62	9900	7100	4900	4650	5550
1962/63	5550	1950	1700	1750	3900
1963/64	6350	3500	1450	2800	5200

1) Bij een normale arbeidstijd volgens C.A.O.

Het blijkt dat in het boekjaar 1963/64 het arbeidsinkomen van de ondernemer in de weidegebieden slechts in geringe mate is toegenomen ten opzichte van het boekjaar 1962/63, in welk jaar de resultaten ongunstig waren.

In bijlage I is voor het gemiddelde van de weidegebieden per categorie kosten en opbrengsten een vergelijking gemaakt van de uitkomsten in het jaar 1963/64 met die in 1962/63.

De geldopbrengsten waren in 1963/64 hoger als gevolg van hogere prijzen zoals voor melk en voor rundvlees. De melkproduktie daalde echter als gevolg van een geringere melkveebezetting en een lagere melkproduktie per koe. De weersomstandigheden zijn in 1963 in het algemeen voor de weidebedrijven zeer ongunstig geweest. Het natte en koude voorjaar heeft de ruwvoederwinning vertraagd, de zomer van 1963 was eveneens koud en nat waardoor veel gras door het vee werd vertrapt. De ruwvoederpositie bleek dan ook in het najaar vrij krap te zijn en het voer was van slechte kwaliteit. Niettegenstaande een daling van de melkveebezetting in een aantal gebieden en een lagere melkproduktie per koe was er een stijging van de voederkosten.

De daling van de melkproduktie, als gevolg van minder melkvee en een lagere melkproduktie per koe, beliep voor het veenweidegebied, het consumptiemelkgebied, het overgangsgebied en het kleiweidegebied ca. 7½% per bedrijf. In de Friese Wouden was de daling van de melkproduktie kleiner en bedroeg ongeveer een half procent ten opzichte van het boekjaar 1962/63.

De hogere melkprijs (ca. 11%) in 1963/64 heeft de daling van de melkproduktie echter meer dan gecompenseerd. De geldopbrengsten uit de melkproduktie waren in totaal ca. 7% per koe hoger dan in het vorige jaar.

De omzet en aanwas van de rundveehouderij lag in 1963/64 ca. 25% per koe hoger dan in het voorafgaande jaar. De vleesprijzen hebben zich in 1963/64 hersteld van de inzinking die zich in 1962/63 heeft voorgedaan.

Het kostenniveau is in het boekjaar 1963/64 op de weidebedrijven gestegen. Enerzijds door het gestegen prijspeil van de produktiemiddelen, anderzijds door een stijging van de hoeveelheden produktiemiddelen.

Een groot deel van de kostenstijging is te verklaren uit de loonstijging in 1963/64, die per gewerkt uur ca. 13% bedraagt.

Zo is de stijging van de arbeidskosten voor de handenarbeid van de ondernemer en zijn gezinsleden hoofdzakelijk hieraan toe te schrijven. Er is een geringe toeneming van het aantal uren voor de eigen arbeid te constateren welke samengaat met een vermindering van het aantal uren voor betaalde arbeidskrachten. De totale stijging van de arbeidskosten is becijferd op ca. 11% of wel f. 85,- per ha. Dat dit percentage geringer is dan de loonstijging per uur komt, doordat het totaal aantal gewerkte uren daalde. Een stijging van de produktiviteit kan hieruit niet worden afgeleid, omdat ook de veebezetting is gedaald.

De overige kosten zijn eveneens gestegen. Voor veevoeder, meststoffen, werktuigkosten en overige kosten bedraagt de totale stijging f. 59,- per ha. Een groot deel van deze kostenstijging kan worden toegeschreven aan een toeneming van het verbruik van deze produktiemiddelen. Zowel het veevoer- als het meststoffenverbruik steeg als gevolg van de ongunstige weersomstandigheden in 1963. Opgemerkt zij, dat deze kosten

ook in 1962 reeds tot een vrij hoog niveau waren gestegen. In vergelijking met het kostenniveau voor gemiddelde omstandigheden (voorcalculatie) zijn in het jaar 1963/64 de totale veevoer- en bemestingskosten ca. f. 150,- per ha hoger geweest.

In vergelijking met het ongunstige jaar 1962/63 is het nettoresultaat voor de weidebedrijven slechts in geringe mate verbeterd. Weliswaar waren de opbrengstprijzen hoger, maar daar staat tegenover dat de produktieomstandigheden ongunstiger waren.

§ 2. Gemengde bedrijven op zandgrond

Het arbeidsinkomen van de ondernemer in het boekjaar 1963/64 is, tezamen met die in voorgaande jaren, in tabel 2 vermeld. De gegevens tot en met 1962/63 zijn ontleend aan Verslag No. 57.

Tabel 2

GEMIDDELD ARBEIDSINKOMEN VAN DE ONDERNEMER IN GLD. PER BEDRIJF (Nacalculaties volgens de bedrijfsboekhoudingen)

Boekjaar (mei t/m april)	Oostelijk zandgebied (ca. 11 ha)	Geldersche Vallei (ca. 11 ha)	Zuidelijk zandgebied (ca. 10,50 ha)
I. Met inbegrip van beloning voor overuren			
1957/58	6750	.	7900
1958/59	7150	9050	8000
1959/60	5500	5650	5900
1960/61	7750	11850	8750
1961/62	4100	5900	5750
1962/63	4250	5850	5500
1963/64	7500	9900	10100
II. Zonder beloning voor overuren 1)			
1957/58	6450	.	7250
1958/59	6650	8050	7350
1959/60	5100	4650	5200
1960/61	7400	10650	7950
1961/62	3450	4350	4700
1962/63	3250	4100	4200
1963/64	6050	7700	8350

1) Bij een normale arbeidstijd volgens C.A.O.

In bijlage I is voor het gemiddelde van de gemengde bedrijven op zandgrond per categorie kosten en opbrengsten een vergelijking gemaakt van de uitkomsten in het jaar 1963/64 met 1962/63.

In 1963/64 waren de uitkomsten van de gemengde bedrijven aanmerkelijk beter dan in de jaren 1962/63 en 1961/62. Deze verbetering van de rentabiliteit op de gemengde bedrijven is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de goede resultaten van de varkenshouderij. De opbrengst-

prijs van mestvarkens en van biggen lag aanzienlijk boven die in de voorgaande jaren.

De prijs van mestvarkens met een levend gewicht van 95 tot 120 kg lag in 1963/64 op gemiddeld f. 2,67 per kg geslacht gewicht. Dit is ca. 22% hoger dan in het voorgaande jaar. De biggenprijs vertoonde in 1963/64 zelfs een stijging van 40% tot 50% ten opzichte van het voorgaande jaar.

De opbrengsten van de varkenshouderij stegen gemiddeld ca. 48%. Ongeveer de helft van deze stijging is een gevolg van de stijging in de opbrengstprijzen, de andere helft van de grotere omvang van de varkensstapel op deze bedrijven.

De weersomstandigheden zijn van minder ongunstige invloed geweest op de resultaten van de rundveehouderij en de voederwinning van de gemengde zandbedrijven, dan op die van de weidebedrijven op klei- en veengronden.

De melkproduktie per bedrijf bleef ongeveer gelijk aan die van 1962/63. Als gevolg van de hogere melkprijs zijn de geldopbrengsten van de melk gestegen met ca. 9% per koe. Op de gemengde bedrijven steeg - evenals op de weidebedrijven - de opbrengst van de omzet en aanwas van de rundveehouderij. Deze stijging bedroeg 11% per koe en was vooral het gevolg van de verbetering in de rundvlees-prijzen in 1963/64.

De resultaten van de pluimveesector zijn slechts weinig beter dan in 1962/63.

De totale bedrijfskosten op de gemengde bedrijven zijn in 1963/64 gestegen met ca. f. 425,- per ha. Ruim 1/3 deel van deze toeneming kan worden toegeschreven aan de stijging van de arbeidskosten; namelijk met 15% of f. 154,- per ha. Deze stijging vloeit hoofdzakelijk voort uit de stijging van de loonkosten per gewerkt uur (ca. 13%).

De kosten van het aangekochte veevoer voor het rundvee stegen met 9% of f. 42,- per ha, hoofdzakelijk als gevolg van een hoger krachtvoerverbruik per koe.

De kostenstijging van het aangekocht veevoer voor de varkenshouderij (met 21%) is voornamelijk veroorzaakt door vergroting van de varkensbezetting op deze bedrijven.

De prijzen van het krachtvoer bleven in 1963/64 nagenoeg gelijk aan die in het jaar 1962/63.

Evenals op de weidebedrijven waren ook op de gemengde bedrijven de kosten van meststoffen, werktuigkosten en de overige kosten hoger dan in 1962/63.

In tegenstelling tot de weidebedrijven is op de gemengde bedrijven het netto-overschot ten opzichte van het jaar 1962/63 aanmerkelijk gestegen; namelijk gemiddeld met f. 255,- per ha.

Het arbeidsinkomen van de ondernemer op de gemengde bedrijven (tabel 2) is dan ook belangrijk toegenomen.

§ 3. Akkerbouwbedrijven op klei- en veengrond

In tabel 3 is een overzicht gegeven van het arbeidsinkomen van de ondernemer in de afgelopen jaren. De cijfers t/m 1962/63 zijn ontleend aan Verslag No. 65, betreffende de rentabiliteit van akkerbouwbedrijven.

Tabel 3

GEMIDDELD ARBEIDSINKOMEN VAN DE ONDERNEMER IN GLD. PER BEDRIJF
(Nacalculaties volgens de bedrijfsboekhoudingen)

Boekjaar maart/februari	Oogst	Noordelijk Groningen (ca. 42 ha)	Noordholland (ca. 31 ha)	Zuidwestelijk kleigebied (ca. 35 ha)	Veenkoloniën (ca. 21 ha)
1957/58	1957	4400	7350	10000	9750
1958/59	1958	∕ 500	12550	18750	8250
1959/60	1959	17100	25950	18700	12150
1960/61	1960	7200	11950	11650	10950
1961/62	1961	2950	11350	13500	8750
1962/63	1962	11100	16750	21600	11350
1963/64	1963	7500	10900	13100	10200

∕ = negatief

Het arbeidsinkomen van de ondernemer blijkt in 1963/64 (oogst 1963) te zijn gedaald met ca. f. 3.600,- in noordelijk Groningen; met ca. f. 1.100,- in de Veenkoloniën, met ca. f. 5.800,- in Noordholland en met ca. f. 8.500,- in het Zuidwestelijk kleigebied.

De kostenstijging op de akkerbouwbedrijven op de kleigrond bedroeg in 1963/64 ongeveer 4%. Bovendien was er een daling van de geldopbrengsten, die in het Zuidwestelijke kleigebied groter was dan in de overige kleigebieden. In noordelijk Groningen is de daling van de geldopbrengsten het geringst geweest. Het een en ander blijkt uit de specificatie van kosten en opbrengsten in bijlage II.

De kg-opbrengsten van de granen zijn in 1963/64 lager geweest dan in 1962/63, welk jaar overigens bijzonder hoge kg-opbrengsten te zien gaf. Deze daling werd voor een deel gecompenseerd door een hogere tarweprijs. De prijs voor gerst lag ongeveer op het niveau van het voorgaande jaar. De prijs voor haver lag echter ca. 5% lager dan in 1962/63.

De kg-opbrengsten per ha van suikerbieten waren in het algemeen iets hoger dan in 1962/63, terwijl tevens een hogere opbrengstprijs werd betaald.

De lagere kg-opbrengsten van consumptieaardappelen en vooral de aanmerkelijk lagere opbrengstprijs ($2\frac{1}{2}$ ct. per kg lager) hebben de naar verhouding sterke daling van het bedrijfsresultaat in het Zuidwestelijk kleigebied veroorzaakt.

Hierbij komt dat in het afgelopen jaar ook de peulvruchten - hoofdzakelijk erwten - een lagere kg-opbrengst per ha hadden en een lagere prijs opbrachten dan in het voorgaande jaar. In verband met het

relatief grotere areaal peulvruchten in het bouwplan van de bedrijven in Noordholland en in het Zuidwestelijk kleigebied is dit eveneens een factor geweest die de bedrijfsuitkomsten in deze beide gebieden sterker heeft doen dalen dan in de andere akkerbouwgebieden.

Wat de kostenstijging betreft, is het opmerkelijk dat het gestegen loonpeil in 1963/64 (ca. 11%) niet in dezelfde mate de arbeidskosten heeft doen stijgen. Een verklaring hiervoor is gedeeltelijk te vinden in wijzigingen in bouwplan en in de werkmethoden.

In het algemeen zijn er minder suikerbieten verbouwd en meer peulvruchten en handelsgewassen. In Noordholland zijn er echter in 1963/64 in plaats van meer peulvruchten, meer aardappelen op de bedrijven geteeld.

De daling van het arbeidsinkomen van de ondernemer blijkt voor de Veenkoloniën het geringst te zijn ten opzichte van 1962/63. De geldopbrengsten gaven hier een kleine stijging te zien. Daartegenover staat een grotere kostenstijging. Deze kostenstijging in de Veenkoloniën wordt hoofdzakelijk verklaard uit de stijging van de arbeidskosten en uit stijging van de kosten van het werk door derden.

De besparingen op de arbeidskosten worden in het algemeen verkregen t.a.v. de betaalde arbeidskrachten. In de Veenkoloniën is, in verband met de bedrijfsgrootte, het aandeel van de betaalde arbeidskrachten echter kleiner (ca. 35% van de arbeidskosten) dan in andere gebieden.

B I J L A G E N

FINANCIELE RESULTATEN OP WEIDEBEDRIJVEN EN GEMENGDE BEDRIJVEN OP ZANDGROND
(nacalculaties volgens de bedrijfsboekhoudingen)

	Weidebedrijven			Gemengde bedrijven op zandgrond		
	1962/63	1963/64	verschil	1962/63	1963/64	verschil
<u>Veebezetting per bedrijf</u>	st.	st.	st.	st.	st.	st.
Aantal melkkoeien	24,5	23,8	- 0,7	12,4	12,6	+ 0,2
Aantal fokzeugen	1,3	1,0	- 0,3	4,8	5,2	+ 0,4
Aantal mestvarkens	6,0	4,8	- 1,2	22,3	27,6	+ 5,3
Aantal kippen				266	261	
<u>Opbrengsten per ha</u>	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
Melk	1584	1652	+ 68	1201	1334	+ 133
Omzet en aanwas rundvee	338	412	+ 74	414	471	+ 57
Varkens	189	199	+ 10	1022	1517	+ 495
Pluimvee				697	713	+ 16
Marktbaar gewassen				186	165	- 21
Overige opbrengsten	68	73	+ 5	39	39	-
Totaal opbrengsten	2179	2336	+ 157	3559	4239	+ 680
<u>Kosten per ha</u>						
Arbeid: ondernemer en gezinsleden	669	776	+ 107	1022	1179	+ 157
betaalde arbeid	101	79	- 22	16	13	- 3
Veevoeder: rundvee	658	696	+ 38	462	504	+ 42
varkens	158	133	- 25	806	974	+ 168
pluimvee				613	603	- 10
Meststoffen	150	162	+ 12	195	211	+ 16
Grond en gebouwen	210	212	+ 2	179	183	+ 4
Werktuigkosten	163	177	+ 14	150	166	+ 16
Overige kosten	272	290	+ 18	383	418	+ 35
Totaalkosten	2381	2525	+ 144	3826	4251	+ 425
Netto-overschot per ha	¥202	¥189	+ 13	¥267	¥ 12	+ 255
Arbeidsinkomen v.d. ondernemer per bedrijf:						
met overuren	4750	6150	+1400	4900	8800	+3900
zonder overuren	3150	4050	+ 900	3700	7150	+3450

Arb met over
 ¥= negatief
 Ops ca 1100
 Arb met /beed
 1284

771 1100
 8450 13000

FINANCIËLE RESULTATEN OP AKKERBOUWBEDRIJVEN
(nacalculaties volgens de bedrijfsboekhoudingen)

	Noordelijk Groningen			Noordholland			Zuidw. kleigebied			Veenkoloniën		
	1962/63	1963/64	ver- schil	1962/63	1963/64	ver- schil	1962/63	1963/64	ver- schil	1962/63	1963/64	ver- schil
<u>Gewassen in % van bouwland</u> ¹⁾												
Granen	63,4	66,5	+ 3,1	43,3	41,0	- 2,3	40,1	38,7	- 1,4	52,5	53,9	+ 1,4
Peulvruchten	4,1	4,3	+ 0,2	3,7	3,5	- 0,2	10,3	11,2	+ 0,9	0,2	0,5	+ 0,3
Aardappelen	2,5	2,5	-	14,7	15,7	+ 1,0	12,1	12,3	+ 0,2	32,2	31,6	- 0,6
Suikerbieten	3,8	2,9	- 0,9	17,6	17,1	- 0,5	16,5	14,6	- 1,9	8,1	7,2	- 0,9
<u>Opbrengsten per ha</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>	<u>gld.</u>
Marktbaar gewassen	1604	1522	- 82	2096	1933	- 163	1938	1676	- 262	1755	1751	- 4
Rundveehouderij	209	256	+ 47	205	218	+ 13	182	235	+ 53	188	203	+ 15
Ov. opbrengsten	18	19	+ 1	67	70	+ 3	84	88	+ 4	44	46	+ 2
<u>Totaalopbrengsten</u>	<u>1831</u>	<u>1797</u>	<u>- 34</u>	<u>2368</u>	<u>2221</u>	<u>- 147</u>	<u>2204</u>	<u>1999</u>	<u>- 205</u>	<u>1987</u>	<u>2000</u>	<u>+ 13</u>
<u>Kosten per ha</u>												
Arbeid	560	578	+ 18	605	613	+ 8	523	532	+ 9	659	712	+ 53
Werk door derden	226	234	+ 8	289	296	+ 7	229	263	+ 34	197	223	+ 26
Werktuigen	137	142	+ 5	176	190	+ 14	138	150	+ 12	118	125	+ 7
Trekker(s)	79	82	+ 3	121	130	+ 9	101	110	+ 9	73	77	+ 4
Zaaizaad/pootgoed	113	121	+ 8	166	183	+ 17	122	134	+ 12	156	172	+ 16
Meststoffen	141	150	+ 9	171	190	+ 19	154	152	- 2	214	211	- 3
Veevoeder	56	62	+ 6	68	59	- 9	62	47	- 15	53	40	- 13
Grond en gebouwen	230	232	+ 2	252	254	+ 2	247	249	+ 2	185	187	+ 2
Overige kosten	145	152	+ 7	176	185	+ 9	148	155	+ 7	127	133	+ 6
<u>Totaalkosten</u>	<u>1687</u>	<u>1753</u>	<u>+ 66</u>	<u>2024</u>	<u>2100</u>	<u>+ 76</u>	<u>1724</u>	<u>1792</u>	<u>+ 68</u>	<u>1782</u>	<u>1880</u>	<u>+ 98</u>
<u>Netto-overschot per ha</u>	<u>144</u>	<u>44</u>	<u>- 100</u>	<u>344</u>	<u>121</u>	<u>- 223</u>	<u>480</u>	<u>207</u>	<u>- 273</u>	<u>205</u>	<u>120</u>	<u>- 85</u>
<u>Arbeidsinkomen v.d. onder- nemer per bedrijf:</u>												
met overuren										11350	10200	-1150
zonder overuren	11100	7500	-3600	16750	10900	-5850	21600	13100	-8500	11200	9900	-1300

1) Zonder kunstweide

Ter nadere informatie over bedrijfsuitkomsten en bedrijfsstudie kunnen de volgende L.E.I.-publicaties dienen.

- Bedrijfseconomische Mededelingen, No. 31 "Aspecten van de bedrijfsvoering op de gemengde bedrijven" door dr. ir. G. Hamming en drs. A.H.J. Liberg, maart 1960. Prijs f. 2,50.
- Bedrijfseconomische Mededelingen, No. 43 "De arbeidsbezetting, bedrijfsoppervlakte, veebezetting en bedrijfsinkomen op de veenweidebedrijven in Friesland" door ir. A. Eriks, A. Reitsma en drs. J. de Veer, april 1962. Prijs f. 7,50.
- Bedrijfseconomische Mededelingen, No. 44 "Factoranalytisch onderzoek naar de rundveehouderij op gemengde bedrijven" door drs. A.H.J. Liberg, april 1962. Prijs f. 6,-.
- Bedrijfseconomische Mededelingen, No. 45 "Beschikbare hoeveelheid gras en melkproduktie in de weideperiode" door M.H. Douna en ir. H. Vos, april 1962. Prijs f. 2,-.
- Rapport No. 403 "Bedrijfsresultaat en opbrengst van de grond van verschillende groepen L.E.I.-bedrijven" door drs. L.B. van der Giessen, augustus 1962. Prijs f. 2,50.
- Studies, No. 3 "Economische mogelijkheden van het akkerbouwbedrijf in het Oldambt" door J. Beumer, mei 1963. Prijs f. 6,50.
- Studies, No. 5 "Bedrijfsbeleid en beloning, een factoranalytisch onderzoek naar inkomensverschillen op gemengde bedrijven in Noordbrabant", door B.J. te Pasko, K. Dane en A. Reitsma, juli 1963. Prijs f. 6,-.
- Studies, No. 10 "Pachttaxatie en bedrijfsvoering" (een factoranalytisch onderzoek op Friese kleiweidebedrijven) door drs. L.B. van der Giessen, april 1964. Prijs f. 9,-.
- Verslagen, No. 30 "Kosten en opbrengsten van de pluimveehouderij" door J. Hoornweg, juli 1963. Prijs f. 4,50.
- Verslagen, No. 32 "Een programmering voor een akkerbouwbedrijf in het Zuidwestelijk kleigebied", door J. Beumer, augustus 1963. Prijs f. 2,50.
- Verslagen, No. 40 "Kosten en opbrengsten van de varkenshouderij" door J. Hoornweg, september 1963. Prijs f. 4,50.
- Verslagen, No. 48 "De uitkomsten van de kuikenmesterij in 1962" door ir. C.A.S. Zwetsloot en J. Hoornweg, november 1963. Prijs f. 2,50.
- Verslagen, No. 56 "Rentabiliteit van weidebedrijven - voorcalculatie 1964/65" door J. Hoornweg, december 1963. Prijs f. 4,50.

- Verslagen No. 57 "Rentabiliteit van gemengde bedrijven op zandgrond - voorcalculatie 1964/65" door J. Hoornweg, december 1963. Prijs f. 4,50.
- Verslagen No. 64 "Een programmering voor een Brabants gemengd bedrijf" door ir. A. Willemsen, april 1964. Prijs f. 5,-.
- Verslagen No. 65 "Rentabiliteit akkerbouwbedrijven - voorcalculatie 1964" door J. Hoornweg, januari 1964. Prijs f. 6,-.
- Verslagen No. 75 "Uitkomsten van landbouwbedrijven, statistisch overzicht 1962/63" door N. Bogacrs en N.J. Mooy, maart 1964. Prijs f. 7,50.

EEN VOLLEDIGE LIJST VAN ACTUELE L.E.I.-PUBLIKATIES
IS OP AANVRAAG GRATIS VERKRIJGBAAR